

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 36CbZm/131/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113208097
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Bieliková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2014:3113208097.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Alenou Bielikovou v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o. so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, 130 00, ČR, IČO 264 29 705, zast. Fridrich Palko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO 36 864 421 proti odporcovi O. L., bytom I. I XX/XXX, T. nad Q., o zaplatenie 1 911,53 € s prísl. takto

rozhodol:

Návrh o zaplatenie sumy 1 911,53 € s 0,25% denným zmenkovým úrokom zo sumy 1 911,53 € od 25.05.2010 do zaplatenia a 6% ročným úrokom zo sumy 1 911,53 € od 30.08.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny v sume 6,37 € sa z a m i e t a.

Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa v návrhu, podanom na súde dňa 28.03.2013 podľa čl. 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, domáhal zaplatenia sumy 1 911,53 € s 0,25% denným zmenkovým úrokom zo sumy 1 911,53 € od 25.05.2010 do zaplatenia a 6% ročným úrokom zo sumy 1 911,53 € od 30.08.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny v sume 6,37 € a náhrady trov konania. Uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 08.10.2009 na zmenkovú sumu 1 911,53 €, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 25.05.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou, opatrenou doložkou "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". Zmenka bola vystavená dňa 08.10.2009 (dátum vystavenia) na sumu 1 911,53 €, pričom do jej textu bol pojatý záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25% denným úrokom od 25.05.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom ju vystaviteľ doposiaľ neuhradil. Keďže zmenková istina je opatrená doložkou "bez protestu" indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

V písomnom vyjadrení zo dňa 14.06.2013, doručenom súdu 18.06.2013, navrhovateľ odstránil rozpor vo vyčíslení nákladov právneho zastúpenia. Tvrdil, že v konaní možno použiť len rovnopis zmenky a kópia zmenky nemôže byť pre účely hodnotenia uplatňovaného nároku použitá. Navrhovateľ nedisponuje kópiou zmenky a nemôže ju vyhotoviť, pretože jej rovnopis predložil v zmysle vyššie uvedenej zásady súdu spolu s návrhom. Navyše, podľa čl. 5 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa odporcovi zasielajú len kópie podporných dokumentov, a to len v prípade potreby. Navrhovateľ nevidel v predmetnom prípade potrebu na zaslanie podporných dokumentov odporcovi a súd žiadnu potrebu nešpecifikoval. Ak súd podľa predmetného nariadenia použil vzorové tlačivo B, ako je uvedené v prílohe II nariadenia, mal povinnosť uviesť, ktoré oddiely tlačiva na uplatnenie pohľadávky požaduje

doplniť a/alebo opraviť. Súd žiadne oddiely tlačiva neoznačil. Vzorové tlačivo B neslúži a nemôže slúžiť na akúkoľvek komunikáciu s navrhovateľom alebo odporcom a jeho použitie v rozpore s nariadením predstavuje porušenie práva Európskej únie. Napriek vyššie uvedenému faktú (neuviedenie oddielu tlačiva) navrhovateľ uviedol, že je v zmenkovom vzťahu indosatárom a na požadované vysvetlenie nevie reagovať. Navrhovateľ nerozumel skutočnosti, prečo súd požadoval vykonať doplnenie tlačiva na uplatnenie pohľadávky predložením rozvrhu platieb. Súd žiaden dôvod neuviedol, pritom však v zmysle nariadenia je možné požadovať doplnenie len vtedy, ak súd zdôvodní nedostatočnú jasnosť alebo neprimeranosť informácií uvedených v tlačive na uplatnenie pohľadávky. Navrhovateľ predložil súdu prehľad platieb na zmenku, ktorou disponuje v súvislosti s realizáciou kúpy tohto cenného papiera. Zdôraznil, že toto súdne konanie je sporovým konaním, odporca nespochybnil tvrdenia navrhovateľa o vykonaných úhradách, navrhovateľ navyše požaduje menej, než by mu patrilo, ak by platby neboli tvrdené. V tejto súvislosti navrhovateľ poukazoval na to, že nie je osobou, ktorej bolo hradené na zmenku zo strany vystaviteľa zmenky (odporcu). Odporca na zmenku hradil pôvodnému majiteľovi zmenky, pred indosovaním zmenky. Navrhovateľ nemá s pôvodným majiteľom zmenky dojednanú zmluvnú povinnosť o predkladaní potvrdení o vykonaných platbách na zmenku a navrhovateľ zároveň nie je oprávnený splnenie takejto požiadavky autoritatívne požadovať, či vynucovať. V prípade, ak súd na preukázanie platieb odporcu na zmenku vyžaduje ďalšie dôkazy, navrhovateľ navrhol, aby súd v prvom rade vyžiadal stanovisko odporcu, či v návrhu uvedený rozpis platieb korešponduje s ním vykonanými úhradami, alebo ich namieta, teda, či ide o spornú otázku medzi účastníkmi konania. V druhom rade navrhovateľ navrhol, aby súd v kooperácii s odporcom a pôvodným majiteľom zmenky ustálil spôsob, akým boli jednotlivé úhrady vykonané a vyžiadal doklady, alebo potvrdenia o vykonaných úhradách od inštitúcie, ktorá také potvrdenie je oprávnená vydať, napr. potvrdenie z banky o vykonanej úhrade. Navrhovateľovi nebolo zrejmé, prečo konajúci súd nepostupuje podľa procesných pravidiel označeného nariadenia a aplikuje prednostne vnútroštátne právo. Navrhovateľ žiadal súd, aby v záujme podpory základných práv a v záujme zásad uznaných v Charte základných práv Európskej únie rešpektoval jeho právo na spravodlivý proces a upozornil na možnosť vzniku škody na jeho strane, a to v dôsledku nesprávneho úradného postupu.

Odporca sa k návrhu na začatie konania nevyjadril.

Rozsudkom č.k. 36CbZm/131/2013-27 zo dňa 28.08.2013 Okresný súd Trenčín zamietol návrh o zaplatenie zmenkovej sumy 1 911,53 € s 0,25% denným zmenkovým úrokom zo sumy 1 911,53 € od 25.05.2010 do zaplatenia a 6% ročným úrokom zo sumy 1 911,53 € od 30.08.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny v sume 6,37 €, a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote navrhovateľ odvolanie. Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 16CoZm/64/2013-50 zo dňa 28.05.2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 221 ods. 1 písm. a) až g) O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Vada konania vymedzená v § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci prihliada odvolací súd z úradnej povinnosti aj vtedy, ak by v odvolaní neboli uplatnené (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Z úradnej moci odvolací súd podrobil preskúmaniu žalobcom tvrdené vady konania podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Žalobou v predpísanej podobe (tlačivo A) podanou podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 (ďalej len "Nariadenie"), ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa navrhovateľ proti odporcovi domáhal zaplatenia zmenkovej sumy 1.911,53 € s 0,25% denným zmenkovým úrokom zo sumy 1.911,53 € od 25.05.2010 do zaplatenia a 6% ročným úrokom zo sumy 1.911,53 € od 30.08.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny v sume 6,37 €

a náhrady trov konania. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia má konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomnú formu. Súd nariadi ústne pojednávanie iba vtedy, ak to považuje za potrebné alebo ak to navrhnú účastníci, príp. niektorý z nich. V súlade s článkom 19 Nariadenia, ak Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi slovenským procesným právom. Procesný postup súdu je upravený v článku 5 ods. 2 až 7, článku 6, 7, 8, 9, článku 12 ods. 2 Nariadenia, v ostatnom sa tento postup riadi Občianskym súdnym poriadkom.

Odvolačný súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie nad návrh účastníkov konania a do súdneho spisu založil zmluvu o úvere zo dňa 08.10.2009 a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru bez toho, aby navrhovateľovi a odporcovi umožnil zúčastniť sa vykonania týchto dôkazov a vyjadriť sa k týmto dôkazom podľa § 123 O.s.p.. Predmetom dokazovania v konaní vo veciach z nízkou hodnotou sporu podľa Nariadenia sú iba skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi sporné. Súd nedokazuje skutočnosti, ktoré vyplývajú z listín predložených účastníkmi konania, o pravdivosti ktorých niet pochýb. Súd pri vykonávaní dôkazov postupuje podľa návrhov účastníkov, nevykonáva dôkazy, ktoré účastníci nenavrhl. Vykonávanie dôkazov upravuje článok 9 Nariadenia.

Z obsahu súdneho spisu a jeho spisového materiálu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v podobe tlačiva B vyzval navrhovateľa na doplnenie alebo opravu tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky, keď navrhovateľovi oznámil, že je potrebné predložiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, splátkový kalendár a prehľad platieb realizovaných dlžníkom v prípade, ak bola zmenka vystavená v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru. Odvolací súd konštatuje, že takto realizovaná výzva nemá pre ďalší procesný postup súdu žiadne účinky. Pripojením konkrétnych listín v podobe fotokópií z iného spisu súdu prvého stupňa (exekučného spisu), v ktorom mal remitent, spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., postavenie oprávneného, bez návrhu účastníkov konania na vykonanie takto označených dôkazov, vykonal súd prvého stupňa skutkové zistenia, ktoré posúdil ako právne významné pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Bez postupu podľa článku 4 ods. 4 Nariadenia súd prvého stupňa rozhodol v právnej veci bez nariadenia pojednávania podľa článku 7 ods. 1 Nariadenia a vo veci podľa § 156 ods. 1 O.s.p. verejne vyhlásil rozsudok.

Preskúmaním zákonnosti konania predchádzajúcemu verejnému vyhláseniu rozsudku odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania procesné právo podľa § 123 O.s.p. vyjadriť sa ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali. V danej veci ide o listiny, ktoré súd prvého stupňa pripojil do konania bez návrhu účastníkov konania. Procesné právo účastníkov konania vyjadriť sa k návrhom na dôkazy, teda k tým, ktoré navrhol niektorí z účastníkov, má svoje vyjadrenie v článku 5 ods. 2 - 5 Nariadenia.

S poukazom na závery vyjadrené v Náleze Ústavného súdu SR z 10. júla 2013, č. k. II. ÚS 499/2012-47, predovšetkým na tie, ktoré je potrebné v praxi všeobecných súdov prijať ako všeobecne uplatniteľné pokiaľ ide o zaujatie stanoviska ku kontradiktórnosti súdneho procesu, k pojmu dokazovanie, k pojmu súdna (právna) vec a prejednanie veci v prítomnosti účastníka konania, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa znemožnil navrhovateľovi uplatniť svoje právo zo zmenky. Účelom práva vyjadriť sa k vykonaným dôkazom je totiž práve možnosť ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie, keďže skutkové zistenia sú to, čo je účastníkovi nepochybne známejšie ako súdu. Aktivita účastníka pri využití tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať, a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena daného účastníka. Vykonaným dokazovaním sa rozumie postup súdu smerujúci k utvoreniu skutkových poznatkov o rozhodujúcich okolnostiach a jeho podstatou je získanie príslušných skutkových poznatkov z jednotlivých dôkazných prostriedkov, ktoré sú nositeľmi určitých informácií. Z listinných dôkazov vykonaných bez návrhov účastníkov konania dospel súd prvého stupňa ku (odchylnému) skutkovému stavu, na ktorom založil svoj právny záver o právnej povahe zmluvy o úvere ako zmluvy spotrebiteľskej, keď plnenie povinností žalovaného ako dlžníka môže byť zabezpečené zmenkou len za splnenia zákonných podmienok, a v prípade, že toto zabezpečenie zákonné podmienky nespĺňa, nemôže veriteľ zmenku ako zabezpečovací prostriedok splnenia dlhu vôbec prijať. Rozsudok súdu prvého stupňa vykazuje pre žalobcu nepochybne znaky prekvapivého rozhodnutia.

Za splnenia podmienky písomnosti európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu bolo podľa názoru odvolacieho súdu povinnosťou súdu prvého stupňa dať navrhovateľovi a odporcovi priestor, aby sa zoznámili s dôkazmi, ktoré vykonal súd prvého stupňa a so skutkovými zisteniami, ktoré z nich súd prvého stupňa vyvodzuje, spolu s priestorom na vyjadrenie sa k nim, prípadne aby navrhli iné dôkazy na vyvrátenie týchto skutkových zistení. Uvedený priestor v súlade s cieľom a účelom Nariadenia nevyžaduje nariadenie ústneho pojednávania, vyžaduje však najmä písomné stanovisko navrhovateľa

i odporcu (bod 7, 8 a 9 preambuly Nariadenia). Týmto postupom dôjde ku skutočnému naplneniu práva účastníkov konania zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Odvolačný súd ďalej konštatuje, že súd prvého stupňa nesplnil voči navrhovateľovi zákonnú poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p.. V spise sa na č. I. 22a nachádza poučenie účastníka, pri č. I. 19 sa nachádza doručka právneho zástupcovi navrhovateľa, ktorá by mala preukazovať poučenie, avšak na doručke sa nachádza označenie spisu (36CbZm/17/2013), ktoré nezodpovedá označeniu predmetného spisu (36CbZm/131/2013). Poučovacia povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. je konkrétnym vyjadrením generálnej poučovacej povinnosti podľa § 5 O.s.p. a súd je povinný ju vykonať aj v prípade, keď je účastník právne zastúpený. Ustanovenie § 120 ods. 4 O.s.p. je vyjadrením koncentrácie občianskeho sporového súdneho konania prejavujúcej sa v možnosti účastníkov konania predkladať skutočnosti a dôkazy vrátane určenia momentu na ich predkladanie. Splnenie tejto poučovacej povinnosti má rozhodujúci vplyv na rozhodnutie vo veci samej, na možnosť napadnúť rozhodnutie v riadnom, prípadne aj v mimoriadnom opravnom konaní, pretože znamená významné obmedzenie na označovanie a predkladanie dôkazov v ďalšom konaní. V danej veci súd prvého stupňa dospel k takému záveru, že listinné dôkazy prostredníctvom ktorých súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, vytvorili skutkový základ pre súdne rozhodnutie vyžadujúci zmenu právneho posúdenia uplatneného nároku, o ktorej však účastníci nevedeli. V dôsledku absencie poučenia ako povinnosti súdu nedošlo zo strany navrhovateľa k uplatneniu procesných práv, pretože navrhovateľ nemohol splniť svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť vo vzťahu k inému právnomu posúdeniu veci, keď súd prvého stupňa nárok navrhovateľa uplatnený zo zmenky posúdil ako vzťah spotrebiteľský bez toho, aby boli na takéto postup súdu splnené zákonné podmienky.

Pretože rozsudok súdu prvého stupňa nie je z hľadiska odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. správny, odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p..

Zároveň odvolací súd zrušil aj výrok o trovách konania pred súdom prvého stupňa, nakoľko tento výrok závisí od výsledku sporu a od miery úspechu účastníkov konania v sporovom konaní.

Súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 226 O.s.p. vo veci opätovne rozhodne. Nedostatky súdneho konania ako vady konania spočívajúce v procesnom postupe súdu prvého stupňa, tak ako ich odvolací súd zistil a uviedol v tomto zrušujúcom uznesení, odstráni súd prvého stupňa v konaní v novom rozhodnutí vo veci.

V intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu doručil prvostupňový súd účastníkom konania Oznámenie, v ktorom im oznámil, že navrhovateľ podal na Okresný súd Trenčín návrh podľa čl. 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. K návrhu pripojil zmenku. Preskúmaním predloženej zmenky súd zistil, že zmenka obsahuje číslo zmluvy, ktoré je pravdepodobne číslom zmluvy o úvere. Zmenka bola vystavená v prospech remitenta POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ktorý, podľa výpisu z obch. registra, v rámci jeho podnikateľskej činnosti poskytuje úvery z vlastných zdrojov.

Podľa § 100 ods. 1 poslednej vety O.s.p. počas konania môže súd účastníkom uviesť, ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa § 120 ods. 4 O.s.p. súd je povinný, okrem vecí podľa § 120 ods. 2 O.s.p., poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a O.s.p.

Z rozhodovacej činnosti súdu (remitent zmenky, ako aj navrhovateľ boli účastníkmi viacerých súdnych konaní), stanovísk Európskej komisie prezentovaných napr. v jej liste zo dňa 14.09.2010 a Výzve - porušenie č. 2012/4165, judikatúry Súdného dvora EÚ (napr. uznesenie Súdného dvora EÚ vo veci C-76/10 zo dňa 16.11.2010), výpisu remitenta z obchodného registra ako aj čísla zmluvy na zmenke je súdu známe, že žalovaná zmenka pravdepodobne zabezpečuje splnenie záväzku odporcu zo zmluvy o úvere, ktorej číslo je uvedené na zmenke a ktorú veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzatváral ako dodávateľ v rámci svojej obchodnej činnosti. Odporca ako vystaviteľ je na zmenke i v Zmluve o úvere označený obchodným menom a IČO, s uvedením jeho bydliska, ktoré je zároveň i miestom podnikania. V písomnom vyhotovení zmluvy odporca podpísal vopred predtlačené prehlásenie o tom,

že finančné prostriedky mu boli poskytnuté na výkon podnikateľskej činnosti. Napriek uvedeným skutočnostiam, s ohľadom na poznatky súdu z jeho rozhodovacej činnosti, rozhodnutí iných súdov, judikatúry Súdneho dvora EÚ, nižšie uvedených dokumentov Európskej komisie a výšku poskytnutých finančných prostriedkov odporcovi na základe predmetnej zmluvy, má súd pochybnosti o tom, či odporca vystavil žalovanú zmenku v pozícii podnikateľa, v rámci jeho podnikateľskej činnosti. Dôkazné bremeno o tom, či finančné prostriedky boli poskytnuté dlžníkovi na výkon podnikateľskej činnosti, má v konaní navrhovateľ. (uznesenie Okresného súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/5/2010-46 zo dňa 23.02.2010, uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 61Er/399/2011-10 zo dňa 16.05.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č.k.4CoE/206/2012-29 zo dňa 28.06.2013, nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I ÚS 1930/11 zo dňa 10.01.2012) V konaní doposiaľ nebol spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti preukázaný nespotrebitelský charakter zmluvy, ani predmetnej zmenky. Všeobecný údaj o poskytnutí finančných prostriedkov na výkon podnikania túto skutočnosť, podľa názoru súdu, dostatočne nepreukazuje, nakoľko z neho nie je zrejmá súvislosť medzi zmluvným vzťahom a podnikateľskou činnosťou odporcu. Hoci je odporca ako dlžník v záhlaví zmluvy i na zmenke identifikovaný ako fyzická osoba, ktorá má živnostenské oprávnenie, zostáva sporným jeho správanie sa ako podnikateľa v rámci predmetného záväzkového vzťahu. Vzhľadom k tomu súd za použitia všeobecného interpretačného pravidla v zmysle § 54 Obč. zák., týkajúceho sa spotrebiteľských zmlúv, predbežne dospel k záveru, že medzi účastníkmi sa jedná o spotrebiteľský vzťah v zmysle § 52 a nasl. Obč. zák., a teda odporcu, ktorý predmetnú zmluvu o úvere uzavrel ako dlžník - fyzická osoba, a ktorý je tiež vystaviteľom žalovanej zmenky, súd považoval za spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Obč. zák.. Ide pritom o predtlačенú formulárovú typovú zmluvu, pri ktorej dlžník nemal možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah, najmä keď jej časťou sú i Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré spotrebiteľ vôbec nemôže ovplyvniť. Na základe uvedených skutočností sa súdu v zmysle § 100 ods. 1 O.s.p. javí predbežne právne posúdenie veci ako sporu zo zmenky a zároveň sporu vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy. Systém ochrany spotrebiteľa, zavedený smernicou 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. (rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci C-472/11 z 21.02.2013 a C-453/10 zo dňa 15.03.2012) Je potrebné zdôrazniť, že čl. 6 bod 1 uvedenej smernice je kogentným ustanovením, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy práv, ktoré zmluva nastoľuje, skutočnou rovnovou, ktorá medzi zmluvnými stranami znovu obnovuje rovnosť (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006), a tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozsudky Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-240/98 dňa 27.06.2000 a tiež vo veci C-137/08 zo dňa 09.11.2010) Na základe toho je vnútroštátny súd povinný preskúmať ex offa nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009) Vnútroštátny súd tak v rámci úloh, ktoré mu vyplývajú z ustanovení smernice, musí preskúmať, či zmluvná podmienka, ktorá je predmetom sporu, ktorý prejednáva, patrí do rámca uplatnenia uvedenej smernice. Ak je to tak, daný súd je povinný, v prípade potreby ex offa, posúdiť predmetnú podmienku vzhľadom na požiadavky ochrany spotrebiteľa, stanovené v ustanoveniach tejto smernice. (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08 zo dňa 09.11.2010) Z uvedeného vyplýva, že i v rámci súdneho konania, ktoré je založené na zmenke, súd musí, aj bez námietok dlžníka, skúmať nekalú povahu zmluvných podmienok, z ktorých zmenka vychádza, prípadne ktoré sú priamo, konkrétne premietnuté v zmenke, vrátane otázky premlčania práva a poskytnúť ochranu právam spotrebiteľa. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. v konaní pripojil úverovú zmluvu, ktorú žalovaná zmenka zabezpečuje, vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria prílohu tohto oznámenia.

Zároveň súd doručil účastníkom konania fotokópiu predmetnej úverovej zmluvy a Všeobecných obchodných podmienok.

K uvedenému predbežnému právnenému posúdeniu veci, zmluve o úvere a všeobecným podmienkam poskytnutia úveru sa účastníci konania mohli vyjadriť, prípadne navrhnúť iné dôkazy na vyvrátenie týchto skutkových zistení v lehote 15 dní od doručenia tohto oznámenia.

Súd taktiež doručil účastníkom konania písomné Poučenie účastníka, v ktorom ich poučil o ich procesných právach a povinnostiach podľa § 5 ods. 1, 2, § 15a ods. 1,2,3,4, § 27 ods. 1,3, § 30, § 44 ods. 1, § 49 ods. 2,3,4,5,6, § 53 ods. 1,2,4, § 101 ods. 1,2,3, § 105 ods. 1, § 114 ods. 5,6, § 118a ods. 1,2,3, § 119 ods. 2,3, § 120 ods. 1, 4, § 138 ods. 1,2,4, § 151 ods. 1, § 153b ods. 1,2,3,4 Občianskeho súdneho poriadku.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení zo dňa 12.08.2014 poukazoval na to, že oznámenie súdu o vykonaní dokazovania oboznámením sa so zmluvou o úvere a Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru považuje za postup mimo režimu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, a to bez akéhokoľvek vysvetlenia. Navrhovateľovi nebolo zrejmé, prečo konajúci súd nepostupoval podľa procesných pravidiel označeného nariadenia a aplikuje prednostne vnútroštátne právo. Navrhovateľ žiadal súd, aby v záujme podpory základných práv a v záujme zásad uznaných v Charte základných práv Európskej únie rešpektoval jeho právo na spravodlivý proces a upozorňoval na možnosť vzniku škody na jeho strane, a to v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Súd oznámil navrhovateľovi, že chce vykonať dôkaz oboznámením sa úverovou zmluvou. Navrhovateľ podľa dostupných informácií ani odporca však dokazovanie úverovou zmluvou, nenavrhl. Podľa ust. § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Prejednacía zásada úzko súvisí s povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou, ktoré účastníkom sporového konania vyplývajú z § 79 ods. 1 a § 101 ods. O.s.p.. Povinnosť tvrdenia znamená, že účastník musí uviesť skutkové tvrdenia jasne, úplne a zrozumiteľne, aby súd vedel, na základe akých okolností účastníkovi vyplýva jeho právo alebo povinnosť. Ak účastník splní svoju povinnosť tvrdenia, uniesol bremeno tvrdenia. Zároveň považoval za potrebné uviesť, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Navrhovateľ v konaní uplatňuje bezpodmienečný záväzok odporcu, že za zmenku zaplatí. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými skutočnosťami, než sú na zmenke uvedené. Navrhovateľ poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.8.2002 sp.zn.: 25 Cdo 1839/2000 a uznesenie Vrchného súdu v Prahe, sp.zn. 5Cmo 14/97. Vzhľadom k tomu, že Najvyšší súd Českej republiky pri rozhodovaní vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní, je tento judikát aplikovateľný na prejednávanú vec. Zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný, abstraktný a samostatný záväzok, celkom nezávislý aj od zabezpečovanej pohľadávky. Takisto uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn.: 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci navrhovateľa, potvrdzuje uvedené závery navrhovateľa. Krajský súd ako odôvodnenie svojho rozhodnutia uvádza: Z obsahu spisového materiálu tak vyplýva, že prvostupňový súd vykonal dokazovanie podľa § 120 ods. 1 O.s.p., ktoré účastníci konania nenavrhl z dôvodu, že ich vykonanie bolo podľa jeho názoru nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Faktom však je, že súdom vykonané dokazovanie nebolo vykonané na tvrdenia navrhovateľa, ktorý jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil práva zo zmenky a ktorý uviedol, že nie je jej pôvodným majiteľom, ale je indosatárom, ale ani na tvrdenie odporcu, ktorý voči forme a obsahu zmenky nevzniesol žiadne námietky a ani žiadne návrhu na vykonanie ďalších dôkazov, ktoré by nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom na zmenke čiastku v nej určenú. Ide tak o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon dáva dlžníkovi z takejto zmenky len možnosť podať námietku proti majiteľovi, avšak neupravuje, že by takáto listina nebola platnou zmenkou. S tým potom súvisí aj dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietkať a preukázať, že šlo pôvodne o blankozmenku, ktorá mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázať obsah vyplňovacieho práva, ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením, a teda aj s udeleným vyplňovacím právom, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Ak by bola zmenka stále k dispozícii pôvodného majiteľa, ktorému bola na vyplnenie odovzdaná, bol by odporca na takéto námietky oprávnený, avšak len voči nemu. Ak však bola zmenka prevedená na iného majiteľa tak, ako je tomu v prejednávanej veci, musí dlžník preukázať, že nový majiteľ bol pri nadobudnutí zmenky v zlej viere alebo že previnil aspoň hrubou nedbanlivosťou. Za daného stavu, keď dlžník, aj keď v pozícii spotrebiteľa nepreukázal, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobudnutí vedome na jeho škodu a keď nepodal žiadne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k navrhovateľovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala, a teda voči remitentovi, ako skoršiemu majiteľovi zmenky, nie je možné takéto výklad okresného súdu akceptovať. Navrhovateľ v konaní uplatňuje záväzok odporcu, že za zmenku zaplatí sumu, ktorú doplnil do zmenky pôvodný majiteľ, pričom súd posudzoval navrhovateľom uplatnený nárok ako zmluvný záväzok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy, a nie ako nárok zo zmenky, čo je neprípustné. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby odporca ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, príp. zmenky, čo by však musel v konaní aj preukázať, a to napriek tomu, že v čase uzavretia úverovej zmluvy platila právna úprava, ktorá v § 2 písm. a/, b/ a § 4 ods. 6 zák. č. 285/2001 Z.z. cit. zák. v znení účinnom do 11.06.2010 obsahovala

zákaz plniť dlh zmenkou. Veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojho nároku zo spotrebiteľského úveru, len ak šlo o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške max. 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Skutočnosť, že zmenková suma vyplnená do zmenky presahovala maximálnu zmenkovú sumu upravenú v § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. v dôsledku čoho bola vyplnená v rozpore so zákonom mohla mať za následok len vznik práva na náhradu škody, avšak nemohla spôsobiť absolútnu neplatnosť zmenky. Ustanovenie § 17 Zákona zmenkového a šekového vyjadruje zásadu abstraktnosti zmenkových záväzkov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí aj pre zmenky zabezpečovacie. Dlžník preto nemôže namietat' voči povinnosti zaplatiť zmenku, ktorá vyplýva z jeho pôvodného vzťahu s Pohotovosťou s.r.o., a to práve z toho dôvodu, že došlo k jej indosácii. Podľa názoru odvolacieho súdu je to výlučne odporca, ktorý je povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti zo zmenky všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné. Ak má v tomto smere povinnosť tvrdenia odporca, potom má podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p. tiež dôkaznú povinnosť, a to na všetky svoje tvrdenia. Z ustanovenia § 17 zákona zmenkového a šekového jednoznačne vyplýva prekážka prenesenia kauzálnych námietok na ďalšieho nadobúdateľa zmenky, ktorým je navrhovateľ, čo je práve dôsledkom abstraktnosti a nespornosti záväzku zo zmenky. Táto prekážka môže byť prelomená len v tom prípade, ak dlžník zo zmenky preukáže, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných vzťahov, sú záväzkami samostatnými. Nie je preto možné súhlasiť s názorom okresného súdu, že sú závislé na úverom vzťahu. Ak je návrhom uplatnený nárok zo zmenky, nie je možné bez ďalšieho v takomto konaní rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď je nepochybné, že s danou zmenkou súvisia. Odvolací súd sa preto nestotožnil s názorom okresného súdu, že odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od vzťahu spotrebiteľského nie je možné z dôvodu, že v spotrebiteľských vzťahoch bolo použitie zmenky regulované a obmedzené zákonom. Podľa zákona zmenkového a šekového bol preto súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, výpisom navrhovateľa z obch. registra, vlastnou zmenkou na sumu 1 911,53 € vystavenou dňa 08.10.2009, písomnými vyjadreniami navrhovateľa zo dňa 14.06.2013, 28.07.2014, Zmluvou o úvere č. 306100062 zo dňa 08.10.2009, výpisom POHOTOVOSŤ, s.r.o. z obchodného registra, odvolaním navrhovateľa proti rozsudku, rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Obo 3/2008 zo dňa 22.10.2008.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že dňa 08.10.2009 uzavrel odporca ako dlžník s veriteľom POHOTOVOSŤ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 807 598 Zmluvu o úvere č. 306100062, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkovi finančné prostriedky v sume 1 000,- €. Dlžník (odporca) sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť zvýšené o poplatok v sume 968,- €, teda celkovo v sume 1 968,- €, formou 12 mesačných splátok po 164,- €, počínajúc dňom 10.11.2009. Dlžník na zmluve potvrdil prevzatie hotovosti dňom 08.10.2009. Súčasťou Zmluvy o úvere boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

Podľa bodu 4 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandátára v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 15,- € za každý jeden prípad omeškania. Ostatné splátky je dlžník povinný platiť podľa splátkového kalendára naďalej vkladovými lístkami alebo prevodnými príkazmi. V prípade, že dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky, stáva sa celý dlh splatný okamžite. Dlžník má možnosť uhradiť štyri po sebe idúce splátky, prípadne len časti po sebe štyroch idúcich splátok, v oboch prípadoch so zmluvnou pokutou 30,- € do rúk mandátára v hotovosti alebo poukázať na účet veriteľa s možnosťou návratu platenia podľa pôvodného splátkového kalendára. Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy čiastku 4,- € ako paušálnu úhradu nákladov a administratívy s tým spojenej do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.

Podľa bodu 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dohoda o vyplnení zmenky: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky, vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy, voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent

najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatným celý dlh.

Navrhovateľ predložil v konaní vlastnú zmenku, ktorá obsahuje:

miesto vystavenia: Dubnica nad Váhom,

dátum vystavenia: 08. októbra 2009,

zmenková suma: 1 911,53 €,

bezpodmienečný sľub zaplatiť zmenkovú sumu 1 911,53 € a zmenkový úrok 0,25% denne od 25.05.2010, pri predložení, na rad :POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava,

splatné: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava,

"bez protestu", "na platenie predložiť v lehote do 4 rokov od vystavenia",

meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - odporcu,

číslo zmluvy: 306100062.

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa.

Podľa čl. 2 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 Z.z. z 22.12.2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

Podľa čl. 16 bodu 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 Z.z. z 22.12.2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

Podľa čl. 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, toto nariadenie ustanovuje európske konanie pre pohľadávky s nízkou hodnotou sporu (ďalej len "európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu"), ktorého cieľom je zjednodušenie a zrýchlenie konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch a zníženie nákladov. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu predstavuje pre strany alternatívu konaní existujúcich podľa práva členských štátov.

Podľa čl. 2 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci ("acta jure imperii").

Podľa čl. 3 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

Podľa čl. 5 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán.

Podľa čl. 9 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu súd alebo tribunál určí spôsob a rozsah vykonávania dôkazov potrebných na rozhodnutie podľa pravidiel, ktoré sa vzťahujú na prípustnosť dôkazov. Súd alebo tribunál môže pripustiť vykonávanie dôkazov prostredníctvom písomného vyhlásenia svedkov, znalcov alebo strán. Súd alebo tribunál môže

taktiež pripustiť vykonávanie dôkazov prostredníctvom videokonferencie alebo inými prostriedkami komunikačnej technológie, ak má k dispozícii potrebné technické vybavenie.

Podľa čl. 12 bodu 2 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v prípade potreby súd alebo tribunál informuje strany o procesnoprávných otázkach.

Podľa čl. 1 bodu 1 smernice Rady (ES) 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách účelom tejto smernice je aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov, ktoré sa nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom.

Podľa čl. 2 smernice Rady (ES) 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, na účely tejto smernice:

- a) "nekalé podmienky" znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3;
- b) "spotrebiteľ" znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu;
- c) "predajca alebo dodávateľ" znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva.

Podľa čl. 3 smernice Rady (ES) 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách:

1. Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

2. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

3. Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 4 smernice Rady (ES) 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách:

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

2. Hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

Podľa čl. 5 smernice Rady (ES) 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2.

Podľa čl. 6 bodu 1 smernice Rady (ES) 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej tiež len "ZFEÚ"), ktorej ostatné konsolidované znenie bolo publikované pod č. 2010/C 83/01 Úradného vestníka Európskej únie (pôvodný článok 153 Zmluvy o ES) Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov. K dosiahnutiu týchto cieľov prispieva Únia prostredníctvom opatrení prijatých podľa článku 114 v kontexte zavŕšenia tvorby vnútorného trhu (ods. 2 písm. a/ tu citovaného ustanovenia), ako aj opatrení, ktoré podporujú, dopĺňajú a sledujú politiku členských štátov (ods. 2 písm. b/). Podľa ods. 3 tu citovaného ustanovenia ZFEÚ potom Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom prijímajú opatrenia uvedené v odseku 2 písm. b/ a napokon podľa odseku 4 opatrenia prijaté podľa odseku 3 nebránia žiadnemu členskému štátu zachovať alebo zaviesť prísnejšie ochranné opatrenia; takéto opatrenia však musia byť zlučiteľné so zmluvami a Komisia o nich bude upovedomená.

Podľa čl. I § 75 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa čl. I § 77 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku o indosamente (§§ 11 až 20), sročnosti (§§ 33 až 37), platení (§§ 38 až 42), postihu pre neplatenie (§§ 43 až 50, 52 až 54), platení pre česť (§§ 55, 59 až 63), odpisoch (§§ 67 a 68), zmenách (§ 69), premlčaní (§§ 70 a 71), dňoch pracovného pokoja, počítaní lehôt a zákazu dní odkladu (§§ 72 až 74).

Podľa čl. I § 10 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou.

Podľa čl. I § 11 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I § 14 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

Podľa čl. I § 17 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 5 ods. 2 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 48 ods. 1 bodu 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov majiteľ zmenky môže postihom žiadať zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané.

Podľa čl. I § 48 ods. 1 bodu 2 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov majiteľ zmenky môže postihom žiadať šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti.

Podľa § 37 ods. 1 Obč. zák. právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Obč. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Obč. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Obč. zák. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o úvere č. 306100062 (08.10.2009) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Obč. zák. za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Obč. zák. ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Obč. zák. za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 4 písm. l) Obč. zák. za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukládajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné

Podľa § 265 Obch. zák. výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území ČR. Odporca ako fyzická osoba má bydlisko na území SR. Žalovaná zmenka bola vystavená na území SR, kde je i platobné miesto. Vzhľadom k tomu je predmetom konania cezhraničný spor v zmysle čl. 3 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, nakoľko navrhovateľ má sídlo v ČR, teda v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu, konajúceho vo veci. Hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky Okresnému súdu Trenčín nepresahuje 2000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov, a preto sa podľa čl. 2 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na tento spor uplatňuje nariadenie Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Odporca má bydlisko v obvode Okresného súdu Trenčín, ktorý je z tohto dôvodu v zmysle uvedeného nariadenia príslušným súdom na konanie vo veci. Takto určená právomoc súdu je i v súlade s čl. 16 bodu 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 Z.z. z 22.12.2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

Predmetom konania je spor zo zmenky, ktorá podľa bodu 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru plní zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k peňažnému záväzku odporcu (vystaviteľa zmenky) vrátiť poskytnuté finančné prostriedky, vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 306100062. Navrhovateľ nadobudol práva zo zmenky indosamentom od remitenta zmenky POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava (veriteľ). Zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia i platobné miesto sa nachádzajú na území SR. Vzhľadom k tomu sa žalované vzájomné majetkové vzťahy účastníkov konania spravujú právnym poriadkom SR. Použitie právneho poriadku SR v súlade s § 10 a § 11 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov zodpovedá rozumnému usporiadaniu záväzkového vzťahu účastníkov konania. Iná dohoda účastníkov konania o voľbe rozhodujúceho práva v konaní preukázaná nebola.

Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Účastníci konania nariadenie ústneho pojednávania vo veci nežiadali. Súd nariadenie pojednávania nepovažoval za potrebné. Vzhľadom k tomu súd podľa čl. 5 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, rozhodol vo veci samej bez nariadenia pojednávania.

Žalovaná zmenka zabezpečuje splnenie záväzku odporcu zo Zmluvy o úvere č. 306100062, ktorú veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzatváral ako dodávateľ v rámci svojej obchodnej činnosti (§ 52 ods. 3 Obč. zák.). Táto skutočnosť je zrejماً z výpisu z obchodného registra, podľa ktorého, okrem iného, veriteľ vykonáva poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, a tiež z rozhodovacej činnosti súdu, keďže veriteľ vystupoval v obdobných veciach opätovne. Odporca ako vystaviteľ je na zmenke i v Zmluve o úvere označený obchodným menom a IČO, s uvedením jeho bydliska, ktoré je zároveň i miestom podnikania. V písomnom vyhotovení zmluvy odporca podpísal vopred predtlačené prehlásenie o tom, že finančné prostriedky mu boli poskytnuté na výkon podnikateľskej činnosti. Napriek uvedeným skutočnostiam, s ohľadom na poznatky súdu z jeho rozhodovacej činnosti, rozhodnutí iných súdov, judikatúry Súdneho dvora EÚ, nižšie uvedených dokumentov Európskej komisie a výšku poskytnutých finančných prostriedkov odporcovi na základe predmetnej zmluvy, mal súd pochybnosti o tom, či odporca vystavil žalovanú zmenku v pozícii podnikateľa, v rámci jeho podnikateľskej činnosti. Dôkazné bremeno o tom, či finančné prostriedky boli poskytnuté dlžníkovi na výkon podnikateľskej činnosti mal navrhovateľ ako veriteľ, ktorý toto dôkazné bremeno, napriek výzve súdu zo dňa 10.05.2013, doručenej právnomu zástupcovi navrhovateľa 16.05.2013, v konaní neuniesol. (uznesenie Okresného súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/5/2010-46 zo dňa 23.02.2010, uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 61Er/399/2011-10 zo dňa 16.05.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č.k.4CoE/206/2012-29 zo dňa 28.06.2013, nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I ÚS 1930/11 zo dňa 10.01.2012) V konaní nebol spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti preukázaný nespotrebitel'ský charakter zmluvy, ani predmetnej zmenky. Všeobecný údaj o poskytnutí finančných prostriedkov na výkon podnikania túto skutočnosť dostatočne nepreukazuje, nakoľko z neho nie je zrejماً súvislosť medzi zmluvným vzťahom a podnikateľskou činnosťou odporcu. Hoci je odporca ako dlžník v záhlaví zmluvy i na zmenke identifikovaný ako fyzická osoba, ktorá má živnostenské oprávnenie, nebolo preukázané jeho správanie

sa ako podnikateľa v rámci predmetného záväzkového vzťahu. Vzhľadom k tomu súd za použitia všeobecného interpretačného pravidla v zmysle § 54 Obč. zák., týkajúceho sa spotrebiteľských zmlúv, dospel k záveru, že medzi účastníkmi sa jedná o spotrebiteľský vzťah v zmysle § 52 a nasl. Obč. zák., a teda odporcu, ktorý predmetnú zmluvu o úvere uzavrel ako dlžník - fyzická osoba, a ktorý je tiež vystaviteľom žalovanej zmenky, súd považoval za spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Obč. zák.. Ide pritom o predtlačенú formulárovú typovú zmluvu, pri ktorej dlžník nemal možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah, najmä keď jej časťou sú i Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré spotrebiteľ vôbec nemôže ovplyvniť. Povaha zmluvy je adhézna, keďže dlžník ju mohol prijať buď ako celok, alebo odmietnuť. Na základe uvedených skutočností súd posúdil Zmluvu o úvere č. 306100062 ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Obč. zák.. V tejto súvislosti súd poukazuje na početnú judikatúru Súdneho dvora EÚ (napr. C-240/98 až C-244/98, C-473/00, C-168/05, C-243/08, C-40/08, C-227/08, C-76/10), dotýkajúcu sa problematiky spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa. Súd tiež podotýka, že snaha dodávateľa (veriteľa) použiť pri spotrebiteľskej zmluve podporne Obchodný zákonník (bod 20 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru) naráža na prednosť ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy, a tiež vykonávacích predpisov k nemu. (napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoE/228/2012 zo dňa 30.08.2012, uznesenia Krajského súdu v Trnave č.k. 10CoE/85/2010-44 zo dňa 31.08.2010 a č.k. 10CoE/265/2011-62 zo dňa 31.10.2012)

Z textu žalovanej zmenky je zrejmé, že vystaviteľ zmenky sa zaviazal zaplatiť zmenkový úrok vo výške 0,25% denne. Vzhľadom na výšku zmenkového úroku 0,25% denne, ale i na poznatky súdu z rozhodovacej činnosti, stanoviská Európskej komisie prezentované napr. v jej liste zo dňa 14.09.2010 a Výzve - porušenie č. 2012/4165 a judikatúru Súdneho dvora EÚ (napr. uznesenie Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10 zo dňa 16.11.2010) súd predpokladal nekalú povahu viacerých zmluvných podmienok dohodnutých v predmetnej zmluve, vrátane dohody zmluvných strán o sankciách pre prípad omeškania dlžníka (spotrebiteľa) s vrátením poskytnutých finančných prostriedkov a dohody o zabezpečení záväzku dlžníka, na ktorých bol založený návrh na začatie tohto súdneho konania. Z uvedeného dôvodu sa súd v súlade so smernicou Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na účely preskúmania prípadnej nekalej povahy zmluvnej podmienky, na ktorej bol založený návrh na začatie konania v tejto veci, zaoberal i Zmluvou o úvere č. 306100062 zo dňa 08.10.2009, vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú jej súčasťou. (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-472/11 z 21.02.2013) Súd poukazuje na to, že systém ochrany spotrebiteľa, zavedený smernicou 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah. (rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci C-472/11 z 21.02.2013 a C-453/10 zo dňa 15.03.2012) Je potrebné zdôrazniť, že čl. 6 bod 1 uvedenej smernice je kogentným ustanovením, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy práv, ktoré zmluva nastoľuje, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi zmluvnými stranami znovu obnovuje rovnosť (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006), a tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozsudky Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-240/98 dňa 27.06.2000 a tiež vo veci C-137/08 zo dňa 09.11.2010) Na základe toho je vnútroštátny súd povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak považuje takúto podmienku za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia s výnimkou, že spotrebiteľ proti tomu namieta. (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009) Vnútroštátny súd tak v rámci úloh, ktoré mu vyplývajú z ustanovení smernice, musí preskúmať, či zmluvná podmienka, ktorá je predmetom sporu, ktorý prejednáva, patrí do rámca uplatnenia uvedenej smernice. Ak je to tak, daný súd je povinný, v prípade potreby ex offo, posúdiť predmetnú podmienku vzhľadom na požiadavky ochrany spotrebiteľa, stanovené v ustanoveniach tejto smernice. (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08 zo dňa 09.11.2010) V zmysle čl. 6 ods. 1 označenej smernice nekalá podmienka nezaväzuje spotrebiteľa, pričom v tejto súvislosti nie je potrebné, aby spotrebiteľ vopred úspešne napadol takúto podmienku. (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-243/08 zo 04. júna 2009). Z uvedeného vyplýva, že i v rámci súdneho konania, ktoré je založené na zmenke, súd musí, aj bez námietok dlžníka, skúmať nekalú povahu zmluvných podmienok, z ktorých zmenka vychádza, prípadne ktoré sú priamo, konkrétne premietnuté v zmenke a poskytnúť ochranu právam spotrebiteľa. Tomuto nebránia ani ustanovenia zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov (najmä čl. I § 10 a § 17), ktoré sa týkajú všeobecne zmenky, jej účastníkov a námietok dlžníka voči zmenke. Je potrebné vziať do úvahy,

že dlžníkom zo zmenky môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom v rámci uplatnenia práv zo zmenky sa premieta klasická rímska právna zásada (princíp) "vigilantibus iura scripta sunt" ("práva patria bdelym" alebo "nech si každý stráži svoje práva" alebo "zákony sú písané pre bdelych"). Kým nevyužitie postupu podľa čl. I § 10, resp. § 17 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov zo strany iných dlžníkov v prípade uplatnenia práv zo zmenky jej majiteľom znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať zmenku a aktívnu legitimáciu majiteľa zmenky na uplatnenie práv zo zmenky, v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp "vigilantibus iura scripta sunt" ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď dlžník - spotrebiteľ nevznesie námietky proti zmenke, resp. jej vyplneniu, príp. uplatneniu práv zo zmenky podľa zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, je súd oprávnený a zároveň povinný skúmať platnosť predmetnej zmenky a dohody o jej vyplnení, aktívnu legitimáciu majiteľa zmenky na uplatnenie práv zo zmenky, oprávnenosť postupu pri vyplňaní blankozmenky, a tiež nekalú povahu zmluvných podmienok, dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorej vznikol záväzok, ktorý zmenka zabezpečuje a ktorou bolo vydanie zmenky predvídané. V prípade zistených nedostatkov je súd povinný konštatovať rozpor práv uplatnených zo zmenky so zákonom. Takýmto postupom súd naplňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. Pri výklade a aplikácii vnútroštátneho práva musí každý súd predpokladať, že štát mal v úmysle v plnom rozsahu splniť povinnosti vyplývajúce z príslušnej smernice. Vnútroštátny súd je povolaný pri použití vnútroštátneho práva interpretovať ho v čo najväčšej možnej miere, vo svetle znenia a účelu smernice, aby dosiahol cieľ sledovaný smernicou v súlade s čl. 169 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Zásada výkladu v súlade so smernicami musí byť dodržiavaná najmä tam, kde súd v prejednávanej veci zvažuje, či ustanovenia vnútroštátneho práva spĺňajú požiadavky príslušnej smernice. Pokiaľ je dlžníkom spotrebiteľ, súdna prax vyžaduje určitú zvýšenú ochranu spotrebiteľa, lebo ho považuje za "slabšieho" voči dodávateľovi. Aj pri nečinnosti spotrebiteľa má súd dbať o to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor a vyvažovať tak práva a povinnosti oboch strán. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012) Ochrana, ktorú vyššie označená smernica priznáva spotrebiteľom, sa vzťahuje na prípady, v ktorých sa spotrebiteľ, ktorý s predajcom alebo dodávateľom uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, zdrží namietania nekej povahy tejto podmienky z dôvodu, že buď o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením, alebo preto, že je odradený od ich uplatňovania z dôvodov nákladov, ktoré by malo za následok súdne konanie. (rozsudok Súdného dvora EÚ vo veci C -473/00 zo dňa 21.11.2002, uznesenie Súdného dvora EÚ vo veci C-76/10 zo dňa 16.11.2010) Ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov. Okrem toho, tento výklad možno podoprieť aj povinnosťou súdu rešpektovať základné právo na spravodlivú súdnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Toto právo sa nezaručuje len tomu, kto uplatňuje svoje práva, ale aj tomu, proti komu je uplatňované nejaké právo. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16.01.2013) Súd tiež podotýka, že absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd skúma ex offio, nastáva priamo zo zákona (ex lege) a pôsobí od začiatku (ex tunc) voči každému, pričom právne úkony postihnuté absolútnou neplatnosťou nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práv alebo povinností.

Žalovaná zmenka bola v zmysle bodu 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú časťou Zmluvy o úvere č. 306100062, uzavretej dňa 08.10.2009 medzi veriteľom POHOTOVOSŤ, s.r.o. a dlžníkom - odporcom (spotrebiteľom), vystavená odporcom ako blankozmenka na zabezpečenie záväzku dlžníka (odporcu), vyplývajúceho mu z uvedenej Zmluvy o úvere voči veriteľovi ako remitentovi. Podľa bodu 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru "dohoda o vyplnení zmenky: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky, vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy, voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatným celý dlh."

Z citovaného ustanovenia bodu 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vyplýva, že obsahuje dohodu zmluvných strán Zmluvy o úvere č. 306100062 o zabezpečení záväzku dlžníka, vyplývajúceho mu z tejto zmluvy, blankozmenkou a o vyplňovacom práve k predmetnej blankozmenke. Zmluva tu teda

konštatuje, že bola vystavená blankozmenka a obsahuje dohodu o tom, že táto blankozmenka bude mať zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k záväzku dlžníka zo Zmluvy o úvere a o tom, ako má byť zmenka vyplnená.

Po preskúmaní tohto citovaného zmluvného ustanovenia v súlade s kritériami, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky, súd zistil, že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatné, a teda nezaväzujú dlžníka, ktorý v danom zmluvnom vzťahu vystupuje ako spotrebiteľ.

V písomnom vyhotovení Zmluvy o úvere č. 306100062 odporca ako dlžník vyhlásil, že "sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy o úvere, ako aj obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať." Všeobecné podmienky poskytnutia úveru obsahujú vopred veriteľom navrhnuté zmluvné podmienky, teda ucelený text, ktorý je súčasťou (na zadnej strane zmluvy) predmetnej Zmluvy o úvere. I keď odporca (spotrebiteľ) formálne v zmluve vyhlásil, že nemá k nim žiadne výhrady, je zrejmé, že i v prípade námietok odporcu, tento nemal reálnu možnosť ovplyvniť podstatu dohodnutých zmluvných podmienok, ktoré boli formulované na veriteľom vopred pripravenom tlačive zmluvy, a teda dlžník iba mohol akceptovať len zmluvu ako celok, alebo ju odmietnuť. Z uvedeného je zrejmé, že Všeobecné podmienky poskytnutia úveru nemožno považovať za individuálne dohodnuté, resp. že neobsahujú individuálne dohodnuté zmluvné podmienky, a teda ani bod 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nemožno považovať za individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku. (uznesenie Súdného dvora EÚ vo veci C-76/10 zo dňa 16.11.2010)

Súd vzal na zreteľ tiež povahu predmetu Zmluvy o úvere č. 306100062 a všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvných podmienok uvedených v bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v čase uzavretia predmetnej zmluvy, ako i dôsledky, ktoré tieto zmluvné podmienky môžu mať v rámci práva uplatniteľného na zmluvu. (uznesenie Súdného dvora EÚ vo veci C-76/10 zo dňa 16.11.2010)

Z bodu 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je nesporné, že účelom žalovanej zmenky je zabezpečenie záväzku dlžníka (spotrebiteľa). Teda táto zmenka, pokiaľ trvá záväzkový vzťah zo Zmluvy o úvere č. 306100062, má plniť funkciu mobilizácie dlžníka, aby riadne a včas splnil svoju povinnosť, pričom zmenka nemá povahu akcesorického záväzku. Za účelom zabezpečenia riadneho a včasného splnenia záväzku odporcu zo Zmluvy o úvere č. 306100062 však predmetná zmluva obsahuje aj inštitút notárskej zápisnice ako exekučného titulu,. Okrem toho, v bode 05 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru veriteľ a odporca ako dlžník uzavreli Dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov ako formu zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa. Okrem toho, v bode 12 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dlžník uznal dlžnú sumu, vrátane poplatku v celej výške čo do dôvodu aj výšky. Z uvedeného vyplýva, že odporca ako spotrebiteľ bol vystavený uplatňovaniu neprimeraných zabezpečovacích inštitútov. Dohoda veriteľa a dlžníka o zabezpečení záväzku blankozmenkou v kontexte s ostatnými zabezpečovacími inštitútmi dohodnutými v zmluve spôsobuje hrubú nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. S ohľadom na to, že nejde o individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku, má súd zato, že ide o neprijateľnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatná. V dôsledku neprijateľnej zmluvnej podmienky, za ktorú súd považoval dohodu veriteľa a dlžníka (odporcu) o zabezpečení záväzku dlžníka zo Zmluvy o úvere č. 308100038 blankozmenkou, má súd zato, že táto neplatnosť zmenkovej zmluvy o zabezpečení záväzku, i keď nespôsobuje neplatnosť zmenky, znamená v tomto prípade (blankozmenka bola vystavená ako zabezpečovacia) neexistenciu kauzálného vzťahu medzi pohľadávkou zo Zmluvy o úvere č. 306100062 a žalovanou zmenkou, ktorá ju mala zabezpečovať, čoho dôsledkom je nedostatok dôvodu na použitie zmenky ako zmenky zabezpečovacej. (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo V 43/2006)

Ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatnú, súd tiež vyhodnotil dohodu veriteľa a dlžníka (spotrebiteľa) o vyplňovacom práve k blankozmenke, obsiahnutú v bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Dôsledkom toho je nedostatok dôvodu použitia žalovanej zmenky kvôli jej protizmluvnému vyplneniu. Uvedená zmluvná podmienka taktiež nebola individuálne dohodnutá tak ako je uvedené vyššie. Okrem iného, podľa tejto dohody mala byť veriteľom na zmenke vyplnená zmenková suma tak, že mala pozostávať "zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky." Podľa názoru súdu je táto zmluvná podmienka v časti týkajúcej sa výšky zmenkovej sumy formulovaná nejasne a nezrozumiteľne, čo tiež spôsobuje jej neprijateľnosť. (rozsudok vo veci C-92/11 zo dňa 21.03.2011) Je potrebné vziať na zreteľ, že podstata vyplňovacieho práva spočíva v oprávnení majiteľa listiny doplniť jej reálne a úmyselne chýbajúce časti a dotvoriť tým cenný papier - zmenku. Osoba disponujúca týmto oprávnením môže v rámci autonómie vlastnej vôle v zásade vyhotoviť úplnú zmenku alebo blankozmenku akéhokoľvek obsahu. V súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami, dohodnutými v Zmluve o úvere č. 302900040,

týkajúcimi sa sankcií, dohodnutých pre prípad omeškania dlžníka s plnením záväzkov z tejto zmluvy (úroky z omeškania, zmluvné pokuty) je zrejmé, že dohoda o vyplňovacom práve k blankozmenke, obsiahnutá v bode 14 Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Obč. zák. v znení platnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy), a teda značnú neistotu a stres spotrebiteľovi. Spotrebiteľ nie je riadne a konkrétne informovaný o dôsledkoch zmenky. Nemožno vylúčiť, že napriek tomu, že spotrebiteľ splatí celú pôžičku, dodávateľ, ktorý bude mať na výšku pohľadávky iný názor (najmä pokiaľ ide o prípustnosť sankcií) vyplní na blankozmenku neprimerane vysokú sumu, pričom pohľadávka bude založená na neprijateľných podmienkach, bez opory v právnych predpisoch. Táto značná miera neistoty spotrebiteľa môže byť multiplikovaná najmä v prípade postúpenia práv zo zmenky. Je potrebné prihliadnuť i na to, že aj zmenka vyplnená odchyľne od vyplňovacieho prehlásenia je platná, a teda legitimuje majiteľa k tomu, aby požadoval za ňu zaplatiť. Dôkazné bremeno je v tomto prípade na dlžníkovi, ktorý musí preukázať existenciu zmluvy o tom, ako mala byť zmenka správne vyplnená. Je potrebné vziať na zreteľ, že pri zmenke sa presadzuje jej nesporný a abstraktný charakter, keď zákon ponecháva na dlžníkovi, aby namietal, a tiež preukázal, že zmenka bola vyplnená odchyľne. V prípade postúpenia zmenky na ďalšieho majiteľa musí dlžník tiež preukázať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Z uvedeného je zrejmé, že pri zmenke dochádza reálne k sťaženiu uplatnenia práv dlžníka. V prípade, ak je dlžníkom spotrebiteľ je potrebné mať na zreteli, že málokto sociálne slabší spotrebiteľ sa bráni, a to najmä z dôvodu jeho slabšej znalosti práva, nedostatočnej informovanosti a sťažený prístup k právnym službám, najmä kvôli nedostatku finančných prostriedkov. Na základe všeobecných skúseností tu zjavne existuje veľmi vysoké riziko, že spotrebiteľia si neuplatnia svoje práva proaktívnym obrátením sa na súd, keďže často nepoznajú svoje práva alebo sa obávajú sporového konania a jeho nákladov. (Výzva - Porušenie č. 2012/4165 zo strany Európskej komisie) Z uvedených skutočností vyplýva, že používanie blankozmienok na zabezpečenie záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv možno kvalifikovať ako nekalú obchodnú praktiku, zameranú na vyhýbanie sa riadnej justičnej kontrole, a teda ako postup zameraný na vymáhanie nezákonných pohľadávok založených na nekalých zmluvných podmienkach.

Zo žalovanej zmenky je zrejmé, že túto indosamentom nadobudol navrhovateľ. V zmysle čl. I § 14 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky. V dôsledku neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok, obsiahnutých v bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, veriteľovi nevzniklo právo vyplniť vystavenú blankozmenku, na základe čoho sa blankozmenka nestala zmenkou, a teda veriteľ nemal v čase indosamentu zmenky práva a povinnosti zo žalovanej zmenky. Vzhľadom k tomu v rámci zásady *nemo plus iuris in alium transferre potest, quam ipse habet* ("z nepráva nemôže vzniknúť právo") nemohol práva zo žalovanej zmenky previesť na navrhovateľa. Veriteľ nebol totiž nositeľom práv zo žalovanej zmenky, a teda nemal čo previesť. (uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 50/2010-11 z 10.02.2010) Blankozmenka ešte nie je zmenkou, nemôže byť ani zdrojom práv a povinností jej účastníkov zo zmenky.

Žalovaná zmenka obsahuje pod zmenkovou sumou text: "zmenkový úrok 0,25% denne od 25.05.2010". Súd posúdil takto formulovanú úrokovú doložku na zmenke ako neúčinnú v zmysle čl. I § 5 ods. 2 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov z dôvodu jej nejasnosti a nezrozumiteľnosti. Z návrhu na začatie konania vyplýva, že malo ísť o úrokovú doložku na zmenke v zmysle čl. I § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov. Napriek tomu bol v tejto doložke dohodnutý "Zmenkový úrok", ktorý upravuje čl. I § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, pričom ide o zvláštny prípad úroku, ktorý do istej miery plní funkciu úrokov z omeškania, a najmä ktorého výška je zákonom stanovená na 6%. Nie je možné posúdiť zákonnosť výšky dohodnutého zmenkového úroku, nakoľko nie je zrejmé, či mal byť v úrokovej doložke na zmenke dohodnutý riadny úrok zo zmenkovej sumy alebo zmenkový úrok. Okrem toho, v bode 06 Všeobecných podmienok pre poskytnutie úveru sa veriteľ a dlžník dohodli na úroku z omeškania v súlade s § 369 Obch. zák.. V prípade, ak by dohoda o zmenkovom úroku na žalovanej zmenke predstavovala úrok podľa čl. I § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Z.z. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov bola by takáto úroková doložka neplatná v zmysle § 39 Obč. zák. z dôvodu jej rozporu s dobrými mravmi s ohľadom na dohodnutú výšku 0,25% denne. Z dôvodu neúčinnosti úrokovej doložky na žalovanej zmenke tiež nevznikla odporcovi povinnosť platiť na žalovanej zmenke uvedený zmenkový úrok 0,25% denne.

Odporca ako dlžník a POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO 35 807 598 ako veriteľ uzavreli dňa 08.10.2009 Zmluvu o úvere č. 306100062, ktorou veriteľ poskytol odporcovi dňa 08.10.2009 finančné prostriedky

v sume 1 000,- €, ktoré sa odporca zaviazal vrátiť v v lehote 1 roka zvýšené o "príslušný poplatok" v sume 968,- €, čo predstavuje 96,8% z istiny 1 000,- €, teda spolu v sume 1 968,- €. Uvedený poplatok nebol spriehľadnený vo forme ročnej percentuálnej miery nákladov, nakoľko ju predmetná zmluva neobsahuje. K tomu mal odporca v prípade splatnosti celého dlhu a uplatnenia práv zo zmenky, zaplatiť dohodnutý zmenkový úrok 0,25% denne zo zmenkovej sumy, čo predstavuje 91,25% ročne, a aj zákonný 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy tak, ako bol uplatnený v návrhu na začatie konania. Okrem toho, v prípade omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov, mal odporca podľa Všeobecných podmienok poskytnutia úveru zaplatiť i zákonný úrok z omeškania a dohodnutú zmluvnú pokutu podľa bodu 4 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorá v prípade omeškania s úhradou splátky sedem dní a viac predstavovala 15,- € pri každej splátke, t.z. pri 12 splátkach sumu 180,- €. Z bodu 12 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je zrejmé, že poplatok predstavoval v jednej tretine dohodnutý úrok a v dvoch tretinách náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Dohodnutý zmenkový úrok 0,25% denne zo zmenkovej sumy (91,25% ročne) predstavuje formu odplaty za poskytnuté finančné prostriedky, čím teda v podstate malo dôjsť k opätovnému úročeniu poskytnutej istiny ako i poplatku. Z výšky dohodnutého "príslušného poplatku" a zmenkového úroku 0,25% denne je zrejmé konanie veriteľa "in fraudem legis", nakoľko od dátumu začiatku úročenia zmenkovým úrokom t.j. od 25.05.2010 odporca ako dlžník z dohodnutých splátok, ktoré mali byť splatné podľa zmluvy po tomto dátume, platil poplatok vo výške 92% z istiny poskytnutých finančných prostriedkov a zároveň zmenkový úrok 91,25% ročne, t.z. navýšenie o 188,05% a to bez ďalších zmluvných a zákonných sankcií (zmluvné pokuty, úrok zo zmenky 6% ročne, zákonné úroky z omeškania v rámci záväzku zo zmluvy). Zmluva obsahuje tiež neprimerané zabezpečovacie inštitúty, a to najmä s ohľadom na výšku poskytnutých finančných prostriedkov 1 000,- €. Z uvedeného vyplýva, že Zmluva o úvere č. 306100062 vykazuje zjavné znaky vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri poskytovaní úverov a pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi. (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co 39/2011-86 zo dňa 20.09.2011) Zmluva o úvere č. 306100062 zo dňa 08.10.2009, uzavretá medzi odporcom ako dlžníkom a veriteľom POHOTOVOSTĚ, s.r.o., je teda v rozpore s dobrými mravmi, a z tohto dôvodu v zmysle § 39 Obč. zák. neplatná. Zmluvné dojednania v hrubom nepomere porušili rovnováhu účastníkov zmluvy a založili nerovnosť zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Veriteľ má zjavne rad výhod, pričom je ťažké nájsť nejaké výhody pre spotrebiteľa. Predmetná zmluva je v rozpore s pravidlom hospodárskej vyváženosti postavenia zmluvných strán, ako aj so zásadou, že nikto sa nesmie nemorálne (bez náležitého hospodárskeho alebo iného zreteľného dôvodu) nadmerne obohacovať na úkor iného. Tak extrémne úroky, spolu s dohodnutými sankciami môžu spôsobiť neprimeraný nárast dlhu a neobstoja ani z hľadiska princípov zmenkového práva. Je potrebné prihliadnuť na to, že drobné úvery si berú sociálne slabší jednotlivci a akékoľvek násobky dlhu spôsobované neprimeranými sankciami veľmi vážne zasahujú do rozpočtov takýchto ľudí. (uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE 69/2011 zo dňa 31.05.2011) Teda i keď sa veriteľ správal podľa práva, dosiahol dohodu o odplate za poskytnuté finančné prostriedky, sankciách za porušenie dohodnutých zmluvných podmienok a o zabezpečení záväzku dlžníka, ktorá obchádza zákon a sleduje účel vylúčiť aplikáciu spotrebiteľského práva na daný záväzkový vzťah, hoci dlžníkom je spotrebiteľ. Z toho, že veriteľ práva zo žalovanej zmenky indosoval a navrhovateľ si ich následne uplatnil v súdnom konaní, možno vyvodiť záver, že veriteľ sa správal zámerne tak, aby dosiahol výsledok právnu normou nepredvídaný a nežiaduci, nakoľko už pri bežnom matematickom prepočte návrhom uplatnených práv je zrejmé, že v podstatnej miere prevyšujú zákonom dovolenú výšku, a to i s ohľadom na rozsiahlu judikatúru z danej oblasti, ktorá musí byť veriteľovi známa z rozhodnutí vydaných vo veciach, v ktorých bol žalobcom. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam je Zmluva o úvere č. 306100062 zo dňa 08.10.2009, uzavretá medzi odporcom ako dlžníkom a veriteľom POHOTOVOSTĚ, s.r.o. absolútne neplatná v zmysle § 39 Obč. zák. i z toho dôvodu, že svojim účelom a dôsledkami obchádza zákon. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 z 26.04.2012, podľa ktorého pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke "uspokojí" bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné finančné prostriedky mieni "zhodnotiť" obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Obč. zák.,

ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Navrhovateľ predložil v konaní vlastnú zmenku, ktorá bola vystavená ako blankozmenka, ktorá mala byť vyplnená na základe vyplňovacieho práva veriteľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o. v blankozmenke podľa bodu 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere č. 306100062 zo dňa 08.10.2009, uzavretej medzi odporcom ako dlžníkom a veriteľom POHOTOVOSTĚ, s.r.o.. V dôsledku absolútnej neplatnosti označenej Zmluvy o úvere (a teda i čl. 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru) v zmysle § 39 Obč. zák., veriteľovi POHOTOVOSTĚ, s.r.o. tiež nevzniklo právo na vyplnenie predmetnej blankozmenky. (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 161/2007 zo dňa 06.05.2008).

Z vyššie uvedených dôvodov v zmysle citovaných zákonných ustanovení súd návrh o zaplatenie sumy 1 911,53 € s 0,25% denným zmenkovým úrokom zo sumy 1 911,53 € od 25.05.2010 do zaplatenia a 6% ročným úrokom zo sumy 1 911,53 € od 30.08.2010 do zaplatenia a zmenkovej odmeny v sume 6,37 € zamietol v celom rozsahu ako nedôvodný, nakoľko v konaní nebola preukázaná aktívna legitimácia navrhovateľa na uplatnenie práv zo žalovanej zmenky. Je zrejmé, že návrh navrhovateľa bol založený na zmenke, ktorá bola pôvodne blankozmenkou, a ktorá bola vyplnená a dohodnutá ako zabezpečovacia zmenka na základe absolútne neplatnej Zmluvy o úvere č. 306100062 a neprijateľných podmienkach v nej obsiahnutých, medzi ktoré patrila i dohoda o vyplnení blankozmenky a dohoda o zabezpečovacom charaktere žalovanej zmenky. Hoci boli uplatnené práva zo zmenky, s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a aj na výšku uplatneného zmenkového úroku 0,25% denne (91,25% ročne), išlo zo strany navrhovateľa o výkon práva v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, ktorý nepožíva právnu ochranu, a teda súd i z tohto dôvodu nemohol návrhu vyhovieť. Navrhovateľ sa pri nadobudnutí zmenky, v čase jej nadobudnutia, dopustil hrubej nedbanlivosti v neprospech odporcu ako spotrebiteľa, keďže si neoveril, aký právny vzťah predmetná zmenka zabezpečovala, hoci zmenku, spoločne s ďalšími zmenkami, nadobudol od veriteľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., o ktorom je všeobecne známe, že predmetom jeho činnosti je poskytovanie úverov, alebo pôžičiek spotrebiteľom, pričom indosamentom zmenky došlo v tomto prípade k podstatnému sťaženiu právneho postavenia dlžníka (spotrebiteľa), a to, okrem vyššie uvedeného, i z dôvodu, že postúpené boli len práva zo zmenky, bez pohľadávky zo zmluvného vzťahu, ktorú zmenka zabezpečovala, a že ukladajú spotrebiteľovi pri zmenke niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah mal niesť veriteľ, resp. postupník v prípade postúpenia pohľadávky. Z všetkých vyššie uvedených skutočností vyplýva, že navrhovateľ pri nadobudnutí žalovanej zmenky konal vedome na škodu dlžníka, pretože minimálne zo zmenky zistil výšku úroku 0,25% denne, ktorá je nielen v rozpore so spotrebiteľským právom, ale aj so zásadami poctivého obchodného styku, a napriek tomu si úrok z omeškania v tejto výške uplatnil i v návrhu. Súd podotýka, že veriteľ ako dodávateľ finančnej služby (oproti neználemu spotrebiteľovi) s odbornou starostlivosťou mal a musel vedieť, že nemá používať neprijateľné podmienky a má poznať aj dôsledky ich používania. Navrhovateľ ako nadobúdateľ zmenky zabezpečujúcej záväzok spotrebiteľa musel počítat s tým, že nárokom, majúcim svoj základ v nekalej podmienke a jej použití, súd nemôže poskytnúť právnu ochranu.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odporca mal vo veci plný úspech, preto mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov konania. Odporca si však toto právo v konaní neuplatnil, ani v konaní nebol preukázaný vznik trov konania na jeho strane, a preto súd odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa

odvolateľ domáha. (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- rozhodol vylúčený sudca
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť v konaní preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej
- odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods.4 O.s.p., účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa)

- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2, § 205a ods.1, § 221 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku)

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- rozhodol vylúčený sudca
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť v konaní preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej
- odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods.4 O.s.p., účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa)
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2, § 205a ods.1, § 221 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku)